

Schriftelijke vragen betreffende radicalisering onder kinderen

Aan de voorzitter van de gemeenteraad,

Den Haag, 1 februari 2016

Geachte voorzitter,

In Den Haag lopen volgens bronnen uit de onderwijs- en moslimwereld tientallen kinderen met radicale ideeën rond, zo meldde Omroep West vandaag.¹ Dat is natuurlijk niet verrassend, maar wel zorgelijk. Ouders, andere familieleden, de 'straat', sociale en andere media, ze zullen hierbij allen een rol spelen. De ChristenUnie/SGP benadrukt de verantwoordelijkheid van ouders in de opvoeding en is dan ook blij met het initiatief 'Oumnia Works' vanuit stichting Sabr.¹ Naast de rol en verantwoordelijkheid van ouders ziet de fractie ook een rol voor onder andere het onderwijs. Tegelijkertijd koestert deze fractie geen illusies en beseft ze dat de kracht van een extreem, van een radicaal idee maar al te vaak sterker is dan van goed onderwijs, zoals afgelopen week treffend onder woorden werd gebracht door Margalith Kleijwegt in De Groene Amsterdammer.² Desniettenstaande dit besef, stelt de ChristenUnie/SGP, conform artikel 30 van het reglement van orde, de volgende vragen:

1. Bent u bekend met het bericht: "Tientallen moslimkinderen van 9, 10 jaar hebben al extreme ideeën; ze juichen aanslagen toe"?³

Wethouder Van Engelshoven reageert in dit bericht op signalen uit het onderwijs en de moslimgemeenschap dat er tientallen kinderen met radicale ideeën zijn.

2. Kunt u aangeven waar deze constatering van 'tientallen kinderen op gebaseerd is? Neemt dit aantal (snel) toe?
3. Hoe taxeert u het advies van pedagoog Mirte Loeffen dat docenten van reguliere scholen en koranscholen met elkaar in gesprek zouden moeten gaan om belevingswerelden bij elkaar te brengen? Of ziet u sommige koranscholen als onderdeel van het probleem, die op afstand moeten worden gehouden van basisscholen?

¹ <http://www.omroepwest.nl/nieuws/3049558/Tientallen-moslimkinderen-van-9-10-jaar-hebben-al-extreme-ideeen-ze-juichen-aanslagen-toe>

² Kleijwegt, M., 'Twee werelden, twee werkelijkheden. Dat klopt niet juf, het staat niet in de koran.'
<http://www.groene.nl/artikel/dat-klopt-niet-juf-het-staat-niet-in-de-koran>

³ <http://www.omroepwest.nl/nieuws/3049558/Tientallen-moslimkinderen-van-9-10-jaar-hebben-al-extreme-ideeen-ze-juichen-aanslagen-toe>

In de hoofdlijnenbrief preventie polarisatie, radicalisering en jihadisme 2015-2019 (RIS 278115), in het Uitvoeringsprogramma preventie polarisatie, radicalisering en jihadisme 2015-2019 (RIS 281554) en in antwoord op vraag 23 op de schriftelijke vragen (RIS 281743) naar aanleiding van onze discussienota 'Voorwaarden voor Vrede. 10 voorstellen tegen radicalisering' (RIS 276780) heeft u geantwoord dat het college intensief overleg voert met Haagse scholen, onder andere met het primair onderwijs.

4. Wat is tot nu toe de inzet van het college, basisscholen en andere betrokken partners geweest met betrekking tot het tegengaan van radicalisering in het primair onderwijs? Wat zijn de resultaten tot op heden?
5. Hoeveel (basis)scholen maken gebruik van 'lespakketten' die radicalisering bespreekbaar maken en pogen tegen te gaan? Welk lesmateriaal wordt er zoal gebruikt? Wat zijn de kernelementen van deze lessen en worden deze doorontwikkeld op basis van nieuwe feiten en inzichten?
6. Acht u het aanbod op dit moment toereikend?
7. Is het onderwijzend personeel in het primair onderwijs voldoende op de hoogte van het bestaande lesaanbod tegen radicalisering in het primair onderwijs en wordt dit voldoende toegepast? Zo nee, hoe wilt u dit alsnog waarborgen?

Het probleem van radicalisering houdt veel landen en gemeenten, overheden en organisaties bezig. Het college doet er vanzelfsprekend goed aan om in samenwerking met andere steden te kijken naar zogenaamde *best practices*.

8. Zijn er in het kader van radicalisering en jihadisme, met name toegespitst op het onderwijs, *best practices* gedeeld uit binnen- en buitenland? Zo ja, welke heeft het college overgenomen voor Den Haag? Zijn er vanuit Den Haag *best practices* te melden? Zo ja, zijn deze gedeeld?
Een interessant idee in dit kader is bijvoorbeeld het initiatief van de orthodox-joodse rabbijn Lody van der Kamp en Saïd Ben-Sellam in Amsterdam om gastlessen aan te bieden op scholen. Zijn er bij u soortgelijke, Haagse initiatieven bekend? Zo nee, ziet u daar kansen voor?
9. Hoeveel basisscholen doen inmiddels mee aan het convenant Schoolveiligheid en andere succesvolle initiatieven voor het voortgezet onderwijs, zoals toegezegd in het antwoord op vraag 24 van de schriftelijke vragen naar aanleiding van de discussienota 'Voorwaarden voor Vrede (RIS 281743)?
10. Wanneer kan de raad een voortgangsrapportage over het Uitvoeringsprogramma tegemoet zien?

ⁱ Moederhulp tegen radicalisering

Nederlands Dagblad, 30 jan 2016 Den Haag

'Had ik het maar eerder geweten, dan had ik wat kunnen doen.' Dat is de reactie van veel Nederlandse moslimmoeders als hun zoon of dochter is geradicaliseerd. Steunpunt Sabr, een vrouwenorganisatie in de Haagse Schilderswijk springt in op die behoefte en lanceert het programma 'Oumnia works' waarin moeders leren wat ze kunnen doen om een radicaliseringsproces bij hun kind te voorkomen. In 'Oumnia' zitten twee Arabische woorden. Oum betekent moeder en nia 'hoopvol'.

'Wij zien een kloof tussen ouders en kinderen', legt Karima Sahla, directeur van het steunpunt uit. 'Kinderen kunnen onder de krachtige invloed van sociale media radicaliseren, maar veel ouders hebben geen idee wat hun zoon of dochter doet op de iPhone en computer. Ze worden abrupt wakker geschud als hun kind al onderweg is naar Syrië. En dan is het te laat.'

Vanaf april begint Steunpunt Sabr met een educatief programma waarin moeders leren actief met hun kinderen in gesprek te gaan over een onderwerp als radicalisering. Ook leren ze bij welke instanties ze kunnen aankloppen als ze vermoedens hebben van radicalisering. Het doel is de moeders meer kennis en inzicht te geven in de leefwereld van de jongeren en hen bewuster en weerbaarder te maken. Zo is het volgens Sahla belangrijk te praten over het nieuws rondom Syrië. 'Kijk met je kinderen naar het nieuws en praat met hen erover door. Vertel hun dat het allemaal politieke beslissingen zijn en dat je als burger vanuit je huiskamer weinig kunt veranderen aan wat er gebeurt. Het is verschrikkelijk dat er veel Syriërs omkomen in de oorlog, maar je moet accepteren dat je als individu daaraan weinig kunt doen.'

In de cursus krijgen de moeders ook 'tips en tricks' in de begeleiding van hun kind tijdens zijn of haar religieuze zoektocht. Voorbeelden daarvan kan Sahla nog niet geven. 'We zitten nog in de opstartfase.' De directeur is trots op het nieuwe programma dat door de gemeente Den Haag wordt gesubsidieerd. Sahla: 'De gemeente Den Haag heeft in 2015 een lokale aanpak gelanceerd met de titel 'Aanpak radicalisering polarisatie en jihadisme' en daar past dit goed in.'

Machteloos

Den Haag is 'berucht' als het gaat om geradicaliseerde jongeren. In 2013 vertrok een flinke groep naar Syrië om daar te vechten. Sahla: 'Dat was een enorme schok voor veel gezinnen. De moeders waren wanhopig en moedeloos. Van de ene op de andere dag bleven ze machteloos achter. Die moeder zeggen nu ook dat het tijd is om het onderwerp uit de taboesfeer te halen.'

Het steunpunt richt zich met het programma in eerste instantie op moeders, omdat 'moeders toch iets dichter bij hun kinderen staan dan vaders', aldus Sahla. 'Maar vaders zijn ook belangrijk', vult ze direct aan, 'Het programma kan ook door vaders worden gevolgd.'

Steunpunt Sabr biedt tien jaar steun en zorg aan vrouwen in de Schilderswijk en het Transvaalkwartier, twee van de armste wijken in Nederland.

Een anti-ISIS-demonstratie in de Haagse Schilderswijk. Moeders van kinderen die radicaliseren, zijn vaak geschokt door wat hun overkomt. 'Van de ene op de andere dag blijven ze machteloos achter', aldus Karima Sahla